

Sociale impact van Covid-19 op jongeren

Aan: werkgroep sociale impact Covid,

Van: de leden 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e met medewerking van 5.1.2e
5.1.2e

Datum: 3 november 2020

Vraag voor dinsdagavond 3 november:

- Wat willen jullie aanpakken als leden van de werkgroep in het licht van het perspectief voor jongeren in Coronatijd?
 - Korte klap: op korte termijn aanpakken/ agenderen
 - Binnen afzienbare tijd: nader uitwerken/ uitzoeken.
- Wat moet dit opleveren?

Inleiding

Voor de werkgroep Sociale impact van Covid-19 zijn jongeren een belangrijk thema. Het is een groep waarvan in deze tijd veel wordt gevraagd in een belangrijke fase van hun ontwikkeling. Veel jongeren zijn veerkrachtig, solidair met ouderen, flexibel en inschikkelijk, maar diezelfde jongeren zijn ook kwetsbaar, voelen zich weggezet en hebben behoefte aan perspectief. Om negatieve impact voor deze groep te voorkomen en te verzachten, is het van groot belang hun ervaringen, perspectieven en ideeën helder te hebben en serieus te nemen. Gemeenten kunnen, dichtbij de leefwereld van jongeren een sleutelrol vervullen in het realiseren van deze aanpak. In deze notitie doen wij – mede op basis van twee inventarisatierondes onder gemeenten – een voorzet voor een kort traject vanuit deze werkgroep die echt een verschil kan maken voor de jongeren.

Centrale opgave

De centrale opgave in de komende periode is dat te doen wat jongeren helpt zo goed mogelijk deze lastige tijd door te komen. Het oppakken van deze vraag is urgent omdat de problemen *nu* spelen en hun sporen trekken. Zij vraagt om doorbraken om beter aan te sluiten bij de complexe situatie waarin veel jongeren zich bevinden. Deze opgave valt onder de bredere paraplu van de werkgroep die in haar overleg van 15 oktober tot drie centrale thema's is gekomen:

1. Kansen(on)gelijkheid en gezondheid
2. Vertrouwen en polarisatie
3. Draagvlak voor de maatregelen

Beeld van de huidige situatie

De eerste stappen zijn gezet door twee inventarisatierondes onder gemeenten. De uitkomsten van deze inventarisaties zijn vastgelegd in 'Perspectief voor jongeren in tijden van Corona'. Uit deze inventarisatie komt in hoofdlijnen het volgende beeld:

Wat is er aan de hand?

De kansongelijkheid wordt groter doordat jongeren in meer kwetsbare omstandigheden (thuis, op school en op het werk) nu kwetsbare jongeren worden. Het risico slachtoffer te worden van criminaliteit (bijvoorbeeld online) of zelf in criminele activiteiten terecht te komen neemt toe door

toenemende verveling. Daarnaast speelt verlies aan perspectief, toenemende stress en minder mogelijkheden tot ontmoeting een rol in de manier waarop jongeren deze corona tijd beleven. Het risico op polarisatie neemt toe en het vertrouwen in de overheid neemt af door communicatie over, in plaats van met jongeren. Door eenzijdige beeldvorming naar aanleiding van incidenten neemt de kans toe dat het draagvlak voor de maatregelen snel afneemt.

Wat moet er gebeuren?

Jongeren moeten de kans krijgen en houden om zich te ontwikkelen in deze tijd. Dat betekent naar school kunnen gaan, ook waar het knelt met de lerarencapaciteit. Dat betekent stage kunnen lopen, ook waar jouw sector op slot zit. Dat betekent (tijdelijk) aan de slag kunnen in sectoren waar ze handen te kort komen, ook waar dat extra investering vergt van werkgevers. Dat betekent meer aanbod van zinvolle vrije tijds besteding en ontmoeting, ook waar afstand geboden is.

Wat is daarvoor nodig?

Het is nodig om beter zicht te krijgen op de situatie waarin jongeren zich bevinden. Dat zicht, zo laten de inventarisaties in de gemeenten zien, neemt af tot een zorgwekkend niveau. Het is nodig om communicatie over jongeren te vervangen door communicatie met jongeren, vooral met jongeren die in deze tijd kwetsbaar blijken. Daarvoor is het ook nodig te investeren in het systeem van zorg en aandacht voor jongeren.

Procesvereisten

Gegeven deze schets worden aan het proces de volgende eisen gesteld:

- 1 *Ervaringen zijn leidend*: dat betekent dat de analyse niet begint bij beleid of aanpakken, maar dat concrete ervaringen en waarnemingen steeds het startpunt van het gesprek zijn
- 2 *Snel & slim schakelen naar concrete acties*: dat betekent dat we in de gesprekken steeds doorschakelen naar mogelijke acties. Een directe vervolgstap na de gesprekken is het adresseren en agenderen van de geformuleerde aanpakken door de bestuurders en wetenschappers
- 3 *Bewust worden van blinde vlekken*: dat betekent dat in de aanpak momenten worden ingebouwd waarop ruimte wordt gemaakt om de betekenis van andere perspectieven in beeld te brengen, dichtbij verschillende ervaringen in een zo open mogelijk gesprek. Daarnaast gaan wij in het proces actief op zoek naar een brede groep gesprekspartners, zodat we ook buiten de kring van 'usual suspects' komen.